

RÁMCOVÉ POSTUPY PRO MODERNÍ STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ ROZVOJE OBCÍ

Instituce / autor: Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, Fakulta
sociálně ekonomická / Tomáš Sýkora, Kateřina
Vyhnanáková

Datum zveřejnění: 10.8.2026

Registrační číslo: 261

Číslo projektu: TQ03000419

Název projektu: Strategické plánování zohledňující neformální instituce
jako nástroj pro rozvoj kvality života v obci

Klíčová slova: plánování, strategie, neformální instituce

Souhrn problematiky

Obec je významným aktérem místního rozvoje. Zatímco ekonomický rozvoj je spíše úkolem většího měřítka, obvykle mikroregionu či kraje, neboť není zcela řešitelný „zdola“ v rámci jedné obce, ale přesahuje do regionální socio-ekonomické struktury (vč. finančních dotací na různé rozvojové oblasti), **je místní rozvoj v obci spojen spíše s kvalitou života a soužití obyvatel**. To, jací lidé v obci žijí, jak se vztahují k sobě navzájem a jak se vztahují k tomu, co je jim společné, takové prostředí utvářejí. Malá obec nedisponuje personálními a odbornými kapacitami pro komplexní rozvojovou agendu. Spíše pracuje s dobrovolností obyvatel (zastupitelstva, výbory, spolky, zájmové skupiny aktivních občanů apod.) na řešení místních věcí a na koordinaci některých širších agend s dalšími aktéry v regionu. Rozvojový program by měl dobře pracovat s oběma rovinami. **V celém procesu strategického plánování by kromě aplikace neformálních institucí měl být kladen důraz na následující principy:**

1. Místně zakotvené plánování
2. Vnímání kvality života
3. Strategie jako proces
4. Diskuse a dialog
5. Obec jako sociální útvar

Tato metodická doporučení nesmí být aplikována dogmaticky. Je potřeba s nimi pracovat citlivě s vnímáním konkrétních lokálních podmínek. **Spíše než o metodiku v pravém slova smyslu se jedná o sadu doporučení, která když budou při procesu plánování v přiměřené míře aplikována, měla by pomoci zpracovat kvalitnější a funkčnější rozvojový plán obce.**

Text je určen lidem, kteří se aktivně procesu strategického plánování v obci účastní – vedení obcí, expertům na plánování (plánovačům), komunitním koordinátorům, aktivním obyvatelům a dalším místním leaderům. Tento dokument se nezaměřuje na procesní kroky vyžadované legislativou či jinými pravidly (např. proces schvalování strategického plánu v orgánech obce či proces posuzování vlivů na životní prostředí), místo toho je zaměřen na tvůrčí složku plánovacího procesu.

Přílohy

1. https://www.fse.ujep.cz/wp-content/uploads/2026/03/metodika_SPININ_WEB.pdf